

Land ahoy!

Varhennettua englantia esi- ja alkuopetukseen

Opettajan opas

Niilo Mäki
INSTITUUTTI

MUURAME

Laukaa

Kiitos Fulbright Finlandille stipendistä, jonka turvin haimme inspiraatiota natiiveille englanninkielen taitajille tarkoitetuista materiaaleista ja lisätietoa alan tutkijoilta. Fulbright Finland tarjoaa erilaisia matka-apurahoja erityisesti myös opettajille, katso lisätietoja:

<https://www.fulbright.fi/fulbright-finland-foundation-grant-programs>

> Grants for Lecturers and Teachers

Suurin kiitos tästä materiaalipaketista kuuluu osaavalle hanketiimille, joka on laatinut ja testannut materiaalit oppilaiden kanssa: Päivi Poutiainen, Janne Nurmela, Annastiina Kettunen, Sari Liukkonen, Leena Kuhalampi, Mari Lummi-Hiekka ja Eva Hilkamo sekä ohjausryhmänä arvokkaita kommentteja antaneet Kati Immonen, Susanna Kaipainen-Juvonen, Jaana Rissanen ja Anna-Kaisa Santanen. Käytännön järjestelyistä erityiskiitos Juulia Manniselle ja lukusille muille ahkerille ja aikaansaaville harjoittelijamme.

*Iloista englannin opettamista ja opiskelua toivottaen,
Hanna Pöyliö*

Hankevastaava

Niilo Mäki Instituutti

hanna.poylio@nmi.fi

Sisällys

päiv. 24.9.2020

Taustaa	3
Yleistä materiaalin sisällöstä	4
Äännetietoisuus pohjana suulliselle kielitaidolle sekä luku- ja kirjoitustaidolle	4
Havaintoja ja oivalluksia kielestä	5
Mitä opettajana tarvitsee tietää ja osata	5
Lisälukemistoa	6
Käytännön tietoa materiaalin eri osista	7
Captain Kip and the Treasure hunt of sounds A	7
Captain Kip and the Treasure hunt of sounds B	8
Poppy the parrot and the Sea of sounds	9
Pirate Pat and the Secret of letter sounds	9

Taustaa

Tervetuloa tutustumaan materiaaliin *Land Ahoy - varhennettua englantia esi- ja alkuopetukseen*. Materiaali on tuotettu Opetushallituksen kielten varhentamisen kärkihankkeessa *Kielitaito kuuluu kaikille (2017-2019)*. Hanke toteutettiin Muuramen ja Laukaan kuntien sekä Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Lähtökohtana hankkeessa oli antaa turvallinen alku englannin kielen opiskeluun niille oppilaille, joille suomen kielen luku- ja kirjoitustaidon oppiminen on työlästä. Valitsimme lähestymistavaksi äännetietoisuuden taitojen tukemisen. Tämä materiaalipaketti sisältää hankkeessa kehitetyt tuntisuunnitelmat ja muut tehtävät, valmiina käyttöön!

Englannin kieli on kirjain-äännevastaavuudeltaan eri tyyppinen kuin suomen kieli. Suomen kieli on hyvin säännönmukainen, sillä jokaista puhutun kielen äännettä vastaa yleensä vain yksi kirjain. Sen sijaan englannin kielessä aakkosten 26 kirjainta vastaa laskutavasta riippuen noin 44 äännettä. Englannin kieli ei kuitenkaan ole niin monimutkainen kuin usein ajatellaan. Englanninkielisissä maissa käytetään lukemaan ja kirjoittamaan opettamisessa nk. phonics-menetelmää. Tämä vastaa meidän käytössämme olevaa KÄTS-menetelmää (kirjaimet-äänteet-tavut-sanat). Kuitenkin, kun Suomessa opetamme vierasta kieltä, kuten englantia, on tavallista käyttää lukemiseen ja kirjoittamiseen nk. kokosanan menetelmää. Tämä tarkoittaa sitä, että emme yleensä pura sanan äännerakennetta oppilaalle, vaan oletamme, että oppilas oppii tunnistamaan ja muistamaan koko sanan kirjoitus- ja ääntöasun sellaisenaan. Tämä aiheuttaa sen, että oppilaat käyttävät sitä koodaustapaa, jonka tuntevat hyvin, eli suomen kielen kirjain-ääne-vastaavuuksia. Oppilaat pyrkivät siis etenkin kielen opiskelun alkutaipaleella lukemaan englannin kielen sanoja kuin jokaista kirjainta vastaisi yksi äänne. Esimerkiksi sanan *teacher* vokaalirakenne kuuluisi ääntää /i:/ ei /ea/, kuten alkavat kielenoppijat Suomessa luonnollisesti sanan lukisivat.

Mutta ennen kuin ryhdytään lukemaan ja kirjoittamaan englannin kieltä äänneasun kautta, on tärkeä oppia tekemään havaintoja äänteistä eli kuulemaan ja tuottamaan ne oikein. Näin teemme myös suomen kielen lukutaidon alkeissa esiopetuksessa, jossa keskitytään äännetietoisuuden taitoihin. Vieraan A1-kielen opetussuunnitelman perusteiden mukaan 1.-2. luokalla ohjataan oppilaita tekemään havaintoja kielestä ja kehitetään kielellistä päättelykykyä. Lisäksi kannustetaan herättelemään oppilaan kiinnostusta luku- ja kirjoitustaitoa kohtaan. Varhennetussa vieraan kielen opetuksessa saa siis "luvan kanssa" käyttää aikaa äänteiden makusteluun!

Land Ahoy -materiaalipaketin punaisena lankana kulkee siis äännetietoisuuden harjoitukset. Pelit ja tehtävät ovat monipuolisia ja sisältävät vaihtelevia työtapoja, jotta ne tukevat ja motivoivat erilaisia kielenoppijoita. Työtavoissa hyödynnetään leikillisyyttä, pelillistämistä, musiikkia, liikettä ja eri aisteja. Materiaalissa seikkaillaan merirosvoina, joka lisää leikinomaisuutta tehtäviin ja auttaa motivoimaan oppilaita harjoitusten pariin. Kaikki tehtävät on testattu useissa opetusryhmissä eri-ikäisten oppilaiden kanssa. Tämän materiaalin avulla voit tehdä oppilaittesi kanssa pienen, tai vaikka isommankin matkan englannin äänteiden maailmaan ja sukeltaa tutkiskelemaan sanoja ja sanontoja. Land ahoy! Maata näkyvissä!

Yleistä materiaalin sisällöstä

Äännetietoisuus pohjana suulliselle kielitaidolle sekä luku- ja kirjoitustaidolle

Tämän materiaalin tarkoituksena on auttaa opettajia tukemaan oppilaidensa *äännetietoisuuden taitoja* englannin kielellä. Äännetietoisuus tarkoittaa kykyä käsitellä kuultuja puheen äänteitä. Äännetietoisuus on osa isompaa *fonologisten taitojen* kokonaisuutta, joka sisältää myös äänteitä isompien yksiköiden käsittelyn taidon (tavut, sananosat ja riimit).

Äännetietoisuuden on todettu olevan vahvasti yhteydessä lukemaan oppimiseen ja kirjoittamiseen. Tutkimuksissa sen on osoitettu olevan jopa paras lukutaidon oppimisen ennustaja, kun katsotaan englannin kielen natiiveilla puhujilla tehtyjä tutkimuksia (ks. lisää Ehri ja kump., 2001). Yleinen harhakäsitys on, että äännetietoisuutta ei tarvitse harjoittaa, kun käytetään lukemiseen nk. kokosanamenetelmää. Myös tämä menetelmä vaatii kuitenkin äännetietoisuutta: oppijan täytyy muodostaa näkemälleen sanalle mielikuva, jonka painaa mieleen. Kirjoittaessa sama prosessi kääntyy toisinpäin: oppijan täytyy hakea muistista mieleenpainamansa sana, jonka äännerakenteen purkaa kirjoitukseksi.

Materiaalin avulla lapset tutustuvat erityisesti englannin kielen sellaisiin äänteisiin, joita ei esiinny suomen kielessä. Näitä vieraampia äänteitä peilataan sellaisiin äänteisiin, jotka ovat tuttuja myös suomen kielestä. Tehtävien avulla harjoitellaan tuottamaan äänteitä motorisesti ja erottamaan toisiaan lähellä olevia äänteitä toisistaan sekä tuottaman äänteitä sanoissa, eli ääntämään englannin kieltä sujuvasti.

Äännetietoisuuden harjoituksia voidaan luokitella esimerkiksi seuraavasti (ks. esim. Ehri ja kump., 2001)

- 1) Äänteiden tunnistaminen (millä äänteellä alkavat sanat bat, boat ja bee? - /b/)
- 2) Äänteiden erottelu (sana cat alkaa äänteellä /k/ tai sanan tip äänteet ovat /t/ /i/ /p/)
- 3) Äänteiden yhdistäminen (mikä sana syntyy äänteistä /w/ /e/ /t/ - wet)
- 4) Äänteiden poistaminen/manipulointi (poista /s/ sanasta stop, mikä sana muodostuu - top)

Oppilaat ovat tottuneet tekemään tämänkaltaisia harjoituksia esiopetuksesta lähtien. Kokemuksemme mukaan oppilaat heittäytyvät nopeasti tehtäviin myös vieraalla kielellä. Harjoitusmateriaalimme sisältävät runsaasti edellämäinittuja tehtävätyyppejä peleissä ja hauskoissa yksilö- ja ryhmäharjoituksissa.

Mikäli oppilaalla on havaittu alkuopetuksessa haasteita äännetietoisuudessa suomen kielessä, tulee se väistämättä heijastumaan myös vieraan kielen opiskeluun. Oppilaan voi olla haastava toistaa opettajan sanomaa sanaa tai erottaa toisistaan samankaltaisia englanninkielisiä sanoja (lock vs. log). Vaikka materiaali on suunnattu käytettäväksi esi- ja alkuopetuksessa niin se sopii erityisen hyvin myös vanhemmille oppilaille, joilla on äännetietoisuuden pulmista johtuvia lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia.

Havaintoja ja oivalluksia kielestä

Uuden opetussuunnitelman perusteiden mukaan varhennetun vieraan kielen opetuksessa tulisi auttaa oppilaita tekemään havaintoja kielestä. Land Ahoy -materiaalin avulla havaintoja voi tehdä erityisesti äänne- ja kirjoitusasuun liittyen. Vaikka materiaalin pääpaino on suullisessa kielitaidossa, tulee materiaalissa väistämättä väläyksiä myös kirjoitettuun kieleen. Oppilaita varmasti kummastuttaa, miten sanat näyttävät kirjoitettuna erilaiselta kuin sanottuna. Eräs konkreettinen tapa avata tätä asiaa oppilaille on tehdä oppilaiden kanssa ensin havaintoja siitä, että suomen kielessä yleensä yksi äänne vastaa yhtä kirjainta ja toisinpäin. Kun oppilaiden kanssa on käsitelty suomen kielen tunnilla *ŋ*-äänne, tätä samaa ajatusta voi jatkaa soveltumaan englannin kieleen. Kahden kirjaimen yhdistelmää voikin vastata vain yksi äänne, kuten sanassa ship SH vastaa äännettä /ʃ/ ^{/sh/}.

Havaintojen tekemiseen liittyy myös sanojen merkityksen muuttuminen äänteiden muuttumisen myötä. Riittäminen on oppilaille tuttua suomen kielestä: suu-luu-puu. Vieraalla kielellä tehtävä riittäminen, eli alkuäänteen vaihtamisen harjoitus muuttuukin samalla myös sanastotehtäväksi. Jos vaihdat sanasta bat alkuäänteeksi /k/, mikä eläin tulee? Entä jos alkuäänteeksi vaihtuu /r/?

Mitä opettajana tarvitsee tietää ja osata

Mikäli englannin kielen äänteet eivät ole sinulle opettajina tuttuja tai niiden ääntäminen jännittää, suosittelemme lämpimästi esimerkiksi seuraavia Youtube-kanavia:

Sounds American (amerikanenglannista kiinnostuneille):

<https://www.youtube.com/channel/UC-MSYk9R94F3TMuKAnQ7dDg>

tai

BBC Learning English (brittienglannista kiinnostuneille)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLD6B222E02447DC07>

Olemme käyttäneet materiaalissa rinnakkain IPA-merkkejä ja niitä vastaavia aakkosin esitettyjä äänteitä. Kansainvälisen foneettisen aakkoston (engl. International Phonetic Alphabet, IPA) avulla voidaan esittää erillisillä merkeillä kielen äänteitä. Oheisten kanavien kautta IPA-merkitkin tulevat tutuiksi, mikäli et ole aiemmin niihin perehtynyt. Huom. varhennetussa englannin opiskelussa ei ole mielekästä esitellä oppilaille IPA-merkkejä, ne ovat materiaalissa ainoastaan teitä opettajia varten. Äänteen merkkinä käytetään materiaalissa kahta kauttaviivaa, esim. /s/ ja grafeemin merkkinä isoja kirjaimia, esim. K tai TH.

Materiaalin läpikäymiseen oppilaiden kanssa tarvitaan rohkeutta heittäytyä kokeilemaan ääntämistä ja hassuja sanoja. Ei haittaa, vaikka kaikki ei mene opettajalla kerralla oikein, sillä

vieraan kielen koukeroita voidaan yhdessä harjoitella ja ihmetellä - se kuuluu kielen oppimisen luonteeseen.

Ääntämistä ei voi opettaa ilman rohkeaa englannin kielen käyttöä. Toivomme, että innostut käyttämään opetuksesi lomassa myös paljon englanninkielisiä ilmaisia. Näitä ei ole erikseen merkitty materiaaleihin, mutta jokainen opettaja varmasti keksii omaan luokkahuoneeseen sopivia fraaseja. Aloita vaikkapa ihan tavallisista huudahduksista ja kehuista. Amazing! Wonderful!

Lisälukemistoa

Mikäli aihepiiri kiinnostaa sinua laajemminkin, tässä muutamia lähteitä, joista pääsee hyvin liikkeelle.

Kirjat:

Tergujeff, E. & Kautonen, M. (toim). 2019. Suullinen kielitaito - Opi, opeta ja arvioi. Otava.

Nation, I.S.P. 2008. Teaching ESL/EFL Reading and Writing. Abingdon, Oxon: Routledge.

Kirjamainen artikkeli:

Castles, A., Rastle, K., & Nation, K. (2018). Ending the Reading Wars: Reading Acquisition From Novice to Expert. *Psychological Science in the Public Interest*, 19(1), 5–51.

<https://doi.org/10.1177/1529100618772271>

Tieteelliset artikkelit (johdanto- ja pohdinta-luvut ovat helppolukuiset)

Ehri, L.C., Nunes, S.R., Willows, D.M., Schuster, B.V., Yaghoub-Zadeh, Z. and Shanahan, T. (2001), Phonemic Awareness Instruction Helps Children Learn to Read: Evidence From the National Reading Panel's Meta-Analysis. *Reading Research Quarterly*, 36: 250-287.

<http://doi.org/10.1598/RRQ.36.3.2>

Huo, Shuting & Wang, Shufen. (2017). The Effectiveness of Phonological-Based Instruction in English As a Foreign Language Students at Primary School Level: A Research Synthesis. *Frontiers in Education*, 2. <http://doi.org/10.3389/feduc.2017.00015>

Muista myös Niilo Mäki Instituutin tarjoamat englannin kielen äännetietoiseen opetukseen liittyvät koulutukset. Mikäli verkkokaupassa ei näy meneillään olevia koulutuksia, voi omasta kunnasta tiedustella mahdollisuutta tilata räätälöity koulutus kunnan (varhennettua) englantia opettaville opettajille <http://koju.nmi.fi>

Käytännön tietoa materiaalin eri osista

Materiaali koostuu neljästä eri paketista. Niillä on kullakin oma käyttötarkoituksensa:

- 1) Captain Kip and the Treasure hunt of sounds A
- 2) Captain Kip and the Treasure hunt of sounds B
- 3) Poppy the parrot and the Sea of sounds
- 4) Pirate Pat and the Secret of letter sounds

Kaikille paketeille yhteisenä materiaalina ja samalla punaisena lankana toimii äännemielikuvat. Äännemielikuvat on saatavilla sekä A4-kokoisina kuvina että pienempinä kortteina. Lisäksi mielikuvat löytyvät helppokäyttöisestä taulukosta, jossa esitellään äänteeseen liittyvä mielikuva, ehdotettu liike sekä YouTube-video, jonka voi katsoa oppilaiden kanssa ääntämistä helpottamaan. Löydät kaikki tarvittavat tiedostot Land Ahoy:n sivuilta.

Captain Kip and the Treasure hunt of sounds A

Paketti sisältää 8 valmista 45 minuutin oppituntia, jotka soveltuvat koko luokan opetukseen. Materiaalissa on tarkoitus edetä alusta loppuun, mutta voit tietysti myös soveltaa materiaalia valitsemalla ryhmällesi sopivia yksittäisiä tehtäviä. Materiaalia on käytetty menestyksekkäästi myös 4.-5. luokkalaisten oppilaiden erityisopetuksessa.

Kehyskertomuksena materiaalissa seikkaillaan merirosvoina. Materiaalin liittyvän kartan käyttö esitellään ensimmäisen oppitunnin yhteydessä. Tarinaa voi tehostaa käyttämällä paketista löytyviä tuntistruktuurikortteja. Voit leikata ja kiinnittää kutakin tehtävää vastaavan kortin näkyville taululle. Tehtävän nimessä kerrotaan, mitä korttia voi kulloinkin halutessaan käyttää. Esimerkiksi kaikki fraasin toistotehtävät ovat ”papukaijatehtäviä”. Näin oppilaita voi innostaa leikkimään merirosvon parasta ystävää eli papukaijaa, joka toistaa kaiken opettajan perässä. Viimeisellä oppitunnilla tehdään luokan yhteinen oma aarreseikkailu, jonka päätteeksi on tarkoitus aateloida jokainen merirosvoksi. Oppilaat saavat diplomit, jotka löytyvät myös liitteistä.

Materiaali alkaa lämmittelytunnilla, jonka aikana harjoitellaan suomen kielen tunneilta tuttuja lyhyen ja pitkän vokaalin kuunteluun liittyviä tehtäviä, mutta nyt englanniksi. Ensimmäisen oppitunnin jälkeen siirrytään varsinaisiin konsonanttiaänteisiin ja käydään läpi seuraavat äänteet:

Oppitunti 2: /t/ ja /θ/ soinniton /th/

Oppitunti 3: /θ/ soinniton /th/ ja /ð/ soinniton /th/

Oppitunti 4: /z/ ja /ʃ/ /sh/

Oppitunti 5: /tʃ/ /ch/ ja /dʒ/ /j/

Oppitunti 6: kertaus s-äänteistä: /s/, /z/, /ʃ/ /sh/, /tʃ/ /ch/ ja /dʒ/ /j/

Oppitunti 7: /w/ ja /v/

Oppitunti 8: kertauskerta, kaikkien aiempien oppituntien äänteet.

Jokaiselle vieraalle äännteelle esitellään parina aina tutumpi konsonanttiaänne, joka poikkeaa vain hieman suomen kielestä. Esimerkiksi /t/ on englannin kielessä pehmeämpi kuin suomen kielessä, mutta muistuttaa suomenkielen /t/ äännettä niin paljon, että se on oppilaiden helppo tunnistaa ja ääntää.

Captain Kip -paketeissa pääpaino on äännteisiin liittyvissä tehtävissä, edeten äänteen motorisesta tuottamisesta lyhyisiin sanoihin ja sanoilla leikittelyyn äännetietoisuuden eri tasojen kautta. Jokaiselle oppitunnille on valittu tietyt ydinsanat, *keywords*, jotka sisältävät käsittelyssä olevan äänteen alku- ja loppuäänteenä. Nämä ydinsanat ovat saatavilla myös kuvakortteina. Käytä kuvakortteja haluamallasi tavalla myös arjessa!

Materiaalissa ei ohjata pohtimaan sanojen merkityksiä, mutta on hyvä käsitellä niitä oppilaiden kanssa niin paljon kuin heitä kiinnostaa. Vaikka tällä 8 viikon jaksolla ei käytettäisi niin paljon aikaa sanojen merkityksiin, mikä on perinteisesti lähtökohtana uuden vieraan kielen oppimiseen, on jakso erittäin tärkeä suullisen kielitaidon sekä luku- ja kirjoitustaidon taustataitoja varten. Kokemuksemme mukaan oppilaita ei haitannut, että sanojen merkityksiä ei aina käyty läpi äännetietoisuuden harjoitusten ja -pelien lomassa.

Captain Kip and the Treasure hunt of sounds B

Captain Kip and the Treasure hunt of sounds B -materiaali on tarkoitettu ensisijaisesti pienryhmäopetukseen, mutta sitä voi soveltaa myös rauhallisten isompien luokkien kanssa. Tarkoitus on syventää A-materiaalissa opittuja taitoja ja äännteitä. Alunperin kielten varhentamisen kärkihankkeessamme toteutimme A-materiaalin kaikille tiettyjen Muuramen ja Laukaan koulujen 2. luokkalaisten kanssa syksyllä. Kevääksi valitsimme pienryhmiin kultakin luokalta ne oppilaat, jotka eniten tarvitsivat tukea vieraan kielen alkutaipaleelle tai joille suomen kielellä lukeminen ja kirjoittaminen oli haastavaa. Heidän kanssaan käytiin läpi B-materiaali. B-materiaaliin otettiin mukaan kaikki tutut äännteet A-materiaalista, mutta käytiin läpi myös sellaiset meille vierasperäiset äännteet, jotka esiintyvät tietyssä määrin myös suomen kielessä (esim. /d/), mutta jotka voivat olla haastavia niille oppilaille, joilla on äännetietoisuuden pulmia.

Materiaalissa kehyskertomus merirosvoista jatkuu siitä, mihin A-materiaalissa jäätiin. Materiaalissa käytetään samaa karttaa. Viimeisellä oppitunnilla jokainen merirosvo saa oman nimetyn merirosvolaivan. Materiaalissa edetään seuraavassa järjestyksessä:

Oppitunti 1: /t/-/d/, /v/-/w/, /p/-/b/, /k/-/g/

Oppitunti 2: /t/, /θ/ ^{soinniton /th/} ja /ð/ ^{soinniton /th/}

Oppitunti 3: /θ/ ^{soinniton /th/} ja /f/

Oppitunti 4: /t/, /θ/ ^{soinniton /th/}, /ð/ ^{soinniton /th/} ja /f/

Oppitunti 5: /s/ ja /ʃ/ ^{/sh/}

Oppitunti 6: /tʃ/ ^{/ch/} ja /dʒ/ ^{/j/}

Oppitunti 6: kertaus s-äännteistä: /s/, /z/, /ʃ/ ^{/sh/}, /tʃ/ ^{/ch/} ja /dʒ/ ^{/j/}

Oppitunti 8: /t/-/d/, /v/-/w/, /p/-/b/, /k/-/g/

B-materiaali sisältää enemmän digitaalisesti hyödynnettäviä tehtäviä ja pelejä, joten tutustu B-oppaan ohjeisiin ja tarkista tiedostojen toimivuus ennen oppituntia.

Poppy the parrot and the Sea of sounds

Poppy the parrot and the Sea of sounds ei sisällä valmiita oppitunteja kuten aiemmin esitellyt materiaalit, vaan on tehtäväpankki, josta voi ammentaa yksittäisiin oppitunteihin äännerikasteista sisältöä. Halusimme luoda mahdollisuuden yhdistää äännetietoisuuden harjoituksia mihin vain meneillään olevaan sisältöön ja sanastoon.

Materiaalin harjoitukset ovat jaettu neljään tehtäväkategoriaan:

1. Äänteiden erottelu (7 tehtävää)
2. Äänteiden yhdistäminen (2 tehtävää)
3. Äänteiden poisto (3 tehtävää)
4. Äänteiden manipulointi (3 tehtävää)

Tehtävät ovat aihioita, joista suurinta osaa voi hyödyntää millä vain konsonantti- ja vokaaliäänteillä. Materiaalissa kuitenkin esitellään joka tehtävän alussa mihin tehtävä sopii erityisen hyvin. Tehtävät on pyritty laatimaan siten, että ne vaativat mahdollisimman vähän opettajan etukäteisvalmistelua. Esimerkiksi mikäli opettaja ei halua yhdistää tehtäviä mihinkään meneillään olevaan oppikirjan sanastoon, olemme laatineet valmiiksi erityisen Land Ahoy -sanaston, josta voi poimia haluamaansa konsonanttiäänteeseen sopivia sanoja, joko tiettyjen teemojen alta (esim. ruoka, eläimet) tai yleisestä sanastosta. Sanasto-tiedostossa on kaksi välilehteä. Löydät linkin sanastoon Land Ahoy:n sivuilta.

Tehtäväpankki jatkaa merirosvoteemaa, joten voit käyttää esimerkiksi materiaaleista löytyvää merirosvohahmoa oppilaiden motivointiin. Jokaisella tehtävällä on jännittävä nimi ja siihen kuuluu lyhyt merirosvoteemainen intro, jolla oppilaita voi houkutella tehtävän pariin.

Pirate Pat and the Secret of letter sounds

Pirate Pat and the Secret of letter sounds poikkeaa muista Land Ahoy -materiaalipaketeista, jotka ovat keskittyneet puhtaasti äännetietoisuuden taitoihin. Pirate Patin kanssa sukelletaan kirjoitetun kielen maailmaan. Pirate Pat on 9 viikon materiaalipaketti, jossa lähdetään ns. phonics-menetelmää soveltaen käymään läpi englannin kielen kirjain-ääne-vastaavuuksia. Tämä materiaalipaketti sopii jo edistyneemmille oppilaille, joilla suomen kielen luku- ja kirjoitustaito alkaa olla jo hallussa. Erityisen hyvin tämä sopii niille oppilaille, joille englannin kielen kirjoittaminen on haastavaa ylemmillä luokilla. Etenkin oppilaat, jotka kokevat olevansa ”hukassa” englannin kielen kirjoittamisen kanssa, voivat saada tästä materiaalipaketista selvyyttä ainakin yleisimpiin konsonantti- ja vokaalikonteksteihin ja muutaman muistisäännön hankalampienkin sisältöjen selvittämiseen yleisopetuksen tunneilla.

Emme tässä materiaalissa mene kovin syvälle englannin kielen erikoispiirteisiin, vaan käymme läpi yleisimmät kirjain-ääne-parit, samalla tavalla kuin natiivit englannin kielen puhujat aloittavat phonics-menetelmän avulla.

Materiaalissa edetään seuraavasti:

Oppitunti 1: D /d/, T /t/, G /g/, H /h/, O /ɔ/ /o/

Oppitunti 2: M /m/, N /n/, L /l/, E /e/

Oppitunti 3: V /v/, W /w/, A /æ/ /ä/

Oppitunti 4: B /b/, R /r/

Oppitunti 5: TH /θ/ soinniton /th/, TH /ð/ soinnillinen /th/, I /ɪ/ /i/

Oppitunti 6: S /s/, SH /ʃ/ /sh/, U /ʌ/ /a/

Oppitunti 7: C /k/, CH /tʃ/ /ch/

Oppitunti 8: Z /z/

Oppitunti 9: J /dʒ/ /j/, Y /j/ y-kirjain

Aiemmat materiaalipaketit ovat sisältäneet ainoastaan konsonantteja, mutta nyt mukana on myös vokaaliääniä. Englannin kielessä vokaaleilla on enemmän ääntöasuja kuin konsonanteilla, mikä voi tehdä vokaalisääntöjen hyödyntämisen sanojen lukemisessa haastavaa. Materiaalissa lähdetään kuitenkin liikkeelle kaikista yleisimmistä vokaalikonteksteista. Pirate Pat -materiaali sisältää kunkin käsiteltävän kirjaimen kohdalla lisätietoa opettajalle, jotta materiaalia voi hyödyntää matalalla kynnyksellä oppilaiden kanssa.

Materiaalin kirjainten järjestyksellä on merkitystä. Jokaisella tunnilla päästään nimittäin lukemaan siihen asti opiskelluista kirjaimista koostuvaa tarinaa, *Pirate Pat's Tall tales*¹. Näin oppilaat saavat mahdollisimman varhain kokemuksen siitä, että englantiakin voi olla helppoa lukea ja ääntää oikein. Natiiveille englannin taitajille tällaisia tarinoita kutsutaan nimellä *decodable stories/books*. Samaa ideaa toteuttaa myös meidän suomenkieliset aapiset: oppilaille esitellään sanoja ja lauseita, joiden lukemisesta he selviytyvät itsenäisesti opiskeltujen kirjain-ääne-parien avulla.

Pirate Pat sisältää myös kotitehtävän jokaiselle viikolle. Hankkeemme aikana monet oppilaat toivoivat kotiinkin tehtäviä, jotta he voivat esittää kotijoukoille uusia taitoja. Tarkoitus on kerrata ja vahvistaa viikolla opiskeltuja kirjain-ääne-pareja. Niin kotitehtävien, kuin koko Pirate Pat -materiaalin tarkoitus on saada onnistumisen kokemuksia, ajatuksia siitä, että minä osaan ja opin englantia!

¹ A tall tale is a story with unbelievable elements, related as if it were true and factual https://en.wikipedia.org/wiki/Tall_tale